

Folketingets Social- og Ældreudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2021 - 7073

Doknr.
478858

Dato
03-11-2021

Folketingets Social- og Ældreudvalg har d. 11. oktober 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 21 (alm. del) til social- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anne Honoré Østergaard (V).

Spørgsmål nr. 21:

”Vil ministeren kommentere og besvare henvendelsen fra Henning Falken, jf. SOU alm. del – bilag 175 (2020-21), og derefter sende svaret til udvalget?”

Svar:

Alle de daværende partier i Folketinget på nær Enhedslisten indgik i november 2015 ”Aftale om rammerne for voksenansvar overfor anbragte børn og unge”. På baggrund af aftalen trådte lov om voksenansvar i kraft den 1. januar 2017 (herefter voksenansvarsloven). Af den politiske aftale fremgår det, at der skal ske en evaluering af voksenansvarsloven. Denne evaluering er nu foretaget og offentliggjort. Ministeriet har den 25. marts 2021 oversendt evalueringen til udvalget, jf. SOU alm. del bilag 246 (samling 2020-21).

Voksenansvarsloven sætter rammerne for adgangen til at anvende magt og foretage indgreb overfor anbragte børn og unge. Voksenansvarsloven skal først og fremmest beskytte anbragte børn og unge mod overgreb og forebygge unødvendig magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten.

Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten på anbringelsessteder efter § 66, stk. 1, i lov om social service må kun ske undtagelsesvis, når forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet, og må aldrig erstatte omsorg og en socialpædagogisk indsats.

Det er derfor også vigtigt for mig at understrege, at udgangspunktet som hovedregel vil være, at der ikke skal anvendes magt over for anbragte børn og unge. Anvendelse af magt kan dog være påkrævet for at sikre anbragte børn og unges ret til omsorg, hensynet til personalet, andre anbragte børn og unge eller ting, hvorfor der med voksenansvarsloven er givet en række indgrebsmuligheder. Reglerne i voksenansvarsloven beskriver, i hvilke situationer der undtagelsesvist må anvendes magt.

Helt essentielt er det, at reglerne også har til formål at bidrage til, at plejefamilier og personale på anbringelsesstederne har de nødvendige redskaber i deres arbejde til at sikre omsorgen og fremme de anbragte børns og unges trivsel. Evalueringen har derfor bl.a. set på, om de fagprofessionelle i

de anbringende kommuner og på anbringelsessteder med voksenansvarsloven har fået de nødvendige redskaber til dette.

I forlængelse heraf hæfter jeg mig ved, at evalueringen viser, at voksenansvarsloven overordnet set har givet anbringelsesstederne de nødvendige redskaber til at sikre omsorgen for anbragte børn og unge.

På tværs af forskellige typer af anbringelsessteder svarer 83-98 pct., at de i høj grad eller i nogen grad vurderer, at loven har givet de nødvendige redskaber til at sikre den daglige omsorg for anbragte børn og unge. Det hyppigst angivne svar for alle typer anbringelsessteder er dog i nogen grad (50-67 pct.), hvilket viser, at forholdsvis mange oplever, at de indimellem mangler de nødvendige redskaber.

Som det fremgår af ovenstående, og som det er tydeligt af henvendelsen jf. bilag 175, oplever anbringelsessteder i praksis at være udfordret ift. inden for lovens rammer at sikre omsorgen for de anbragte børn og unge, herunder fx at bremse de anbragte børn og unge i uhensigtsmæssig adfærd.

Jeg vil gerne understrege, at der er tale om meget svære problemstillinger, når behovet for støtte og omsorg kolliderer med barnets eller den unges rettigheder, i det øget adgang til indgreb i selvbestemmelsesretten medfører begrænsninger i børnene og de unges grundlæggende rettigheder.

Yderligere lovhjemmel til magtanvendelse og indgreb i selvbestemmelsesretten vil forudsætte grundige overvejelser og drøftelser. Af samme årsag har jeg tidligere inviteret relevante interessenter på børneområdet såvel som Socialudvalget og Retsudvalget til at drøfte resultaterne af evalueringen af voksensansvarsloven, samt tre andre rapporter der på forskellig vis har fokus på indsatser ift. anbragte udsatte, kriminalitetstruede og kriminelle børn og unge.

Mødet med interessenterne blev afholdt den 14. september 2021 og jeg glæder mig over, at Social- og Ældreudvalget har taget initiativ til at indkalde til et nyt møde om rapporternes resultater, med henblik på en efterfølgende opfølgning på områderne. Jeg ser frem til denne drøftelse.

Hvad angår socialtilsynets rolle i forbindelse med anbringelsessteders brug af magtanvendelser og andre indgreb i selvbestemmelsesretten, kan jeg henvise til min samtidige besvarelse af SOU alm. del – spørgsmål 22.

Med venlig hilsen
Astrid Krag

Bilag:
SOU alm del – svar på spm. 22